

Joan Francés BLANC

**ABRACAT DE
GRAMATICA ARANESA**

Joan Francés Blanc

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/fr/>

CC - Vous êtes autorisé à :

Partager — copier, distribuer et communiquer le matériel par tous moyens et sous tous formats

Adapter — remixer, transformer et créer à partir du matériel. L'Offrant ne peut retirer les autorisations concédées par la licence tant que vous appliquez les termes de cette licence.

BY: Attribution — Vous devez créditer l'Œuvre, intégrer un lien vers la licence et indiquer si des modifications ont été effectuées à l'oeuvre. Vous devez indiquer ces informations par tous les moyens raisonnables, sans toutefois suggérer que l'Offrant vous soutient ou soutient la façon dont vous avez utilisé son Œuvre

NC: Pas d'Utilisation Commerciale — Vous n'êtes pas autorisé à faire un usage commercial de cette Œuvre, tout ou partie du matériel la composant.

SA: Partage dans les Mêmes Conditions — Dans le cas où vous effectuez un remix, que vous transformez, ou créez à partir du matériel composant l'Œuvre originale, vous devez diffuser l'Œuvre modifiée dans les mêmes conditions, c'est à dire avec la même licence avec laquelle l'Œuvre originale a été diffusée.

Joan Francés Blanc

Abrcat de gramatica aranesa

Primèra edicion 2016.

Publicat jos licència Creative Commons CC-BY-NC-SA

Ensenhador

Bibliografia.....	4
Introduccion.....	5
Er article.....	6
Formacion deth plurau.....	6
Eth vèrb / era conjugason.....	7
Taules de conjugason.....	8

Joan Francés Blanc

Bibliografia

- Joan Coromines. El parlar de la Vall d'Aran. Barcelona: Curial. 1990.
- Aitor Carrera Baiger. Gramàtica aranesa. Lhèida: Pagès. 2007

Abracat de gramatica aranesa

Introduccion

Aqueth abracat ei ua atruna endeus occitans qui coneishen ua aute varietat de la lenga. S'ageish de poder escríver en aranés en har mensh de pècas...

Las conjugasons vien en deus manaus de l'educacion segondària obligatòria (ESO) trobats sus calaméo.

Los noms deus temps e mòdes ne son pas çò sembla normalizats.

Remarcas e correccions seràn tostemps planviengudas.

Joan Francés Blanc

Joan Francés Blanc

Er article

	masculin	feminin
article definit singular	eth er (dauant vocau)	era
article definit plurau	es	es
contraccion a + article	ath, ar	ara
	as	as
contraccion entà + article	tath, tar	tara
	tas	tas
contraccion en + article	cap (en eth, en er)	ena
	enes	enes

Formacion deth plurau

Masculin acabat damb ua vocau: -s (òme, òmes); damb consona: -i (tuc, tuqui); feminin acabats damb -a: -es (hemna, hemnes; confòrme ara prononciacion).

Abracat de gramatica aranesa

Eth vèrb / era conjugason

Noms des temps e mòdes:

- indicatiu present, passat compausat (preterit indefinit), preterit (perfèt), preterit anterior, imperfèt, plus-que-perfèt (plus-que-perfècte), futur, futur anterior;
- condiconau present (simple), anterior (compòst);
- subjontiu present, passat compausat (preterit perfèt), preterit plus-que-perfèt;
- infinitiu, participi, gerondu, imperatiu.

Auxiliari: èster n'ei pas lo son auxiliari, au contrari de l'occitan generau. Totun ei enquèra utilizat atau dens quauques lòcs d'Aran (Carrera, 2007) e preconizat per Aitor Carrera.

Joan Francés Blanc

èster	
INDICATIU PRESENT	INDICATIU PASSAT COMPAUSAT
sò	è estat
ès	as estat
ei	a estat
èm	auem estat
ètz	auetz estat
son	an estat
INDICATIU IMPERFÈT	INDICATIU PLUS-QUE- PERFÈCTE
èra	auia estat
ères	auies estat
ère	auie estat
èrem	auíem estat
èretz	auíetz estat
èren	aiuen estat
INDICATIU PRETERIT	INDICATIU PRETERIT ANTERIOR
siguí	auí estat
siguís	auís estat
siguec	auiec estat
siguérem	auérem estat
siguéretz	auéretz estat
sigueren	aueren estat

Abracat de gramatica aranesa

èster	
INDICATIU FUTUR	INDICATIU FUTUR ANTERIOR
serè	aurè estat
seràs	auràs estat
serà	aurà estat
seram	auram estat
seratz	auratz estat
seràn	auràn estat
CONDICIONAU PRESENT	CONDICIONAU ANTERIOR
seria	auria estat
series	auries estat
serie	aurie estat
seríem	auríem estat
seríetz	auríetz estat
serien	aurien estat
SUBJONTIU PRESENT	SUBJONTIU PASSAT
siga	aja estat
sigues	ages estat
sigue	age estat
sigam	ajam estat
sigatz	ajatz estat
siguen	agen estat

Joan Francés Blanc

èster	
SUBJONTIU IMPERFÈT	SUBJONTIU PLUS-QUE-PERFÈCTE
siguessa	auessa estat
siguesses	auesses estat
siguesse	auesse estat
siguéssem	auéssem estat
siguéssetz	auéssetz estat
siguessen	auessen estat
IMPERATIU	INFINITIU
siga	èster
sigues	PARTICIPI PRESENT
sigue	estant
	PARTICIPI PASSAT
	estat
	GERUNDI
	en tot èster
	estant
	en èster

Abracat de gramatica aranesa

auer	
INDICATIU PRESENT	INDICATIU PASSAT COMPAUSAT
è	è auut
as	as auut
a	a auut
auem	auem auut
auetz	auetz auut
an	an auut
INDICATIU IMPERFÈT	INDICATIU PLUS-QUE- PERFÈCTE
auia	auia auut
auies	auies auut
auie	auie auut
auíem	auíem auut
auíetz	auíetz auut
auien	auien auut
INDICATIU PRETERIT	INDICATIU PRETERIT ANTERIOR
auí	auí auut
auís	auís auut
auec	auec auut
auérem	auérem auut
auéretz	auéretz auut
aueren	aueren auut

Joan Francés Blanc

auer	
INDICATIU FUTUR	INDICATIU FUTUR ANTERIOR
aurè	aurè auut
auràs	auràs auut
aurà	aurà auut
auram	auram auut
auratz	auratz auut
auràn	auràn auut
CONDICIONAU PRESENT	CONDICIONAU ANTERIOR
auria	auria auut
auries	auries auut
aurie	aurie auut
auríem	auríem auut
auríetz	auríetz auut
aurien	aurien auut
SUBJONTIU PRESENT	SUBJONTIU PASSAT
aja	aja auut
ages	ages auut
age	age auut
ajam	ajam auut
ajatz	ajatz auut
agen	agen auut

Abracat de gramatica aranesa

auer	
SUBJONTIU IMPERFÈT	SUBJONTIU PLUS-QUE-PERFÈCTE
auessa	auessa auut
auesses	auesses auut
auesse	auesse auut
auéssem	auéssem auut
auéssetz	auéssetz auut
auessen	auessen auut
IMPERATIU	INFINITIU
ages	auer
ajam	PARTICIPI PRESENT
ajatz	auent
	PARTICIPI PASSAT
	auut, agut
	GERUNDI
	en tot auer
	auent
	en auer

Joan Francés Blanc

1a conjugasion: cantar	
INDICATIU PRESENT	INDICATIU PASSAT COMPAUSAT
canti	è cantat
cantes	as cantat
cante	a cantat
cantam	auem cantat
cantatz	auetz cantat
canten	an cantat
INDICATIU IMPERFÈT	INDICATIU PLUS-QUE- PERFÈCTE
cantaua	auia cantat
cantaues	auies cantat
cantaue	auie cantat
cantauem	auíem cantat
cantauetz	auíetz cantat
cantauen	aiuen cantat
INDICATIU PRETERIT	INDICATIU PRETERIT ANTERIOR
cantè	auí cantat
cantès	auís cantat
cantèc	auéc cantat
cantèrem	auérem cantat
cantèretz	auéretz cantat
cantèren	auerén cantat

Abracat de gramatica aranesa

1a conjugasion: cantar	
INDICATIU FUTUR	INDICATIU FUTUR ANTERIOR
cantarè	aurè cantat
cantaràs	auràs cantat
cantarà	aurà cantat
cantaram	auram cantat
cantaratz	auratz cantat
cantaràn	auràn cantat
CONDICIONAU PRESENT	CONDICIONAU ANTERIOR
cantaria	auria cantat
cantaries	auries cantat
cantarie	aurie cantat
cantariém	auríem cantat
cantariétz	auriétz cantat
cantarien	aurien cantat
SUBJONTIU PRESENT	SUBJONTIU PASSAT
canta	aja cantat
cantes	ages cantat
cante	age cantat
cantem	ajam cantat
cantetz	ajatz cantat
canten	agen cantat

Joan Francés Blanc

1a conjugasion: cantar	
SUBJONTIU IMPERFÈT	SUBJONTIU PLUS-QUE-PERFÈCTE
cantèssa	auessa cantat
cantèsses	auesses cantat
cantèsse	auesse cantat
cantèssesem	auéssem cantat
cantèssetz	auéssetz cantat
cantèssen	auessen cantat
IMPERATIU	INFINITIU
canta	cantar
cantem	PARTICIPI PRESENT
cantatz	cantant
	PARTICIPI PASSAT
	cantat, -ada, -adi, -ades
	GERUNDI
	en tot cantar
	cantant
	en cantar

Abracat de gramatica aranesa

2au conjugason: bastir	
INDICATIU PRESENT	INDICATIU PASSAT COMPAUSAT
bastisqui	è bastit
bastisses	as bastit
bastís	a bastit
bastim	auem bastit
bastitz	auetz bastit
bastissen	an bastit
INDICATIU IMPERFÈT	INDICATIU PLUS-QUE- PERFÈCTE
bastia	auia bastit
basties	auies bastit
bastie	auie bastit
bastíem	auíem bastit
bastíetz	auíetz bastit
bastien	auien bastit
INDICATIU PRETERIT	INDICATIU PRETERIT ANTERIOR
bastí	auí bastit
bastís	auís bastit
bastic	auec bastit
bastírem	auérem bastit
bastíretz	auéretz bastit
bastiren	aueren bastit

Joan Francés Blanc

2au conjugason: bastir	
INDICATIU FUTUR	INDICATIU FUTUR ANTERIOR
bastirè	aurè bastit
bastiràs	auràs bastit
bastirà	aurà bastit
bastiram	auram bastit
bastiratz	auratz bastit
bastiràn	auràn bastit
CONDICIONAU PRESENT	CONDICIONAU ANTERIOR
bastiria	auria bastit
bastiries	auries bastit
bastirie	aurie bastit
bastiriem	aurièm bastit
bastirietz	aurietz bastit
bastirien	aurien bastit
SUBJONTIU PRESENT	SUBJONTIU PASSAT
bastisca	aja bastit
bastisques	ages bastit
bastisque	age bastit
bastiscam	ajam bastit
bastiscatz	ajatz bastit
bastisquen	agen bastit

Abracat de gramatica aranesa

2au conjugason: bastir	
SUBJONTIU IMPERFÈT	SUBJONTIU PLUS-QUE-PERFÈCTE
bastissa	auessa bastit
bastisses	auesses bastit
bastisse	auesse bastit
bastíssem	auéssem bastit
bastíssetz	auéssetz bastit
bastissen	auessen bastit
IMPERATIU	INFINITIU
bastís	bastir
bastim / bastiscam	PARTICIPI PRESENT
bastitz	bastint
	PARTICIPI PASSAT
	bastit
	GERUNDI
	en tot bastir
	bastint
	en bastir

Joan Francés Blanc

3au conjugason: voler	
INDICATIU PRESENT	INDICATIU PASSAT COMPAUSAT
voi	è volut
vòs	as volut
vò	a volut
volem	auem volut
voletz	auetz volut
vòlen	an volut
INDICATIU IMPERFÈT	INDICATIU PLUS-QUE-PERFÈCTE
volia	auia volut
volies	auies volut
volie	auie volut
volíem	auíem volut
volíetz	auíetz volut
volien	aiien volut
INDICATIU PRETERIT	INDICATIU PRETERIT ANTERIOR
volí	auí volut
volís / voleres	auís volut
volec	auec volut
volérem	auérem volut
voléretz	auéretz volut
voleren	aueren volut

Abracat de gramatica aranesa

3au conjugason: voler	
INDICATIU FUTUR	INDICATIU FUTUR ANTERIOR
volerè	aurè volut
voleràs	auràs volut
volerà	aurà volut
voleram	auram volut
voleratz	auratz volut
voleràn	auràn volut
CONDICIONAU PRESENT	CONDICIONAU ANTERIOR
voleria	auria volut
voleries	auries volut
volerie	aurie volut
voleríem	auríem volut
voleríetz	auríetz volut
volerien	aurien volut
SUBJONTIU PRESENT	SUBJONTIU PASSAT
vola	aja volut
volgues	ages volut
volgue	age volut
volgam	ajam volut
volgatz	ajatz volut
volguen	agen volut

Joan Francés Blanc

3au conjugason: voler	
SUBJONTIU IMPERFÈT	SUBJONTIU PLUS-QUE-PERFÈCTE
volessa	auessa volut
volesses	auesses volut
volesse	auesse volut
voléssem	auéssem volut
voléssetz	auéssetz volut
volessen	auessen volut
IMPERATIU	INFINITIU
volgues	voler
volgam	PARTICIPI PRESENT
volgatz	luent
	PARTICIPI PASSAT
	volut, voluda, voluts, voludes
	GERUNDI
	en tot voler
	volent
	en voler

Abracat de gramatica aranesa

3au conjugason: veir	
INDICATIU PRESENT	INDICATIU PASSAT COMPAUSAT
veigui	è vist
ves	as vist
ve	a vist
vedem	auem vist
vedetz	auetz vist
ven	an vist
INDICATIU IMPERFÈT	INDICATIU PLUS-QUE- PERFÈCTE
vedia	auia vist
vedies	auies vist
vedie	auie vist
vedíem	auíem vist
vedíetz	auíetz vist
vedien	auien vist
INDICATIU PRETERIT	INDICATIU PRETERIT ANTERIOR
vedí	auí vist
vedís / vederes	auís vist
vedec	auec vist
vedérem	auérem vist
vedéretz	auéretz vist
vederen	aueren vist

Joan Francés Blanc

3au conjugason: veir	
INDICATIU FUTUR	INDICATIU FUTUR ANTERIOR
veirè	aurè vist
veiràs	auràs vist
veirà	aurà vist
veiram	auram vist
veiratz	auratz vist
veiràn	auràn vist
CONDICIONAU PRESENT	CONDICIONAU ANTERIOR
veiria	auria vist
veiries	auries vist
veirie	aurie vist
veiriem	aurièm vist
veirietz	auriètz vist
veirien	aurien vist
SUBJONTIU PRESENT	SUBJONTIU PASSAT
veiga	aja vist
veigues	ages vist
veigue	age vist
veigam	ajam vist
veigatz	ajatz vist
veiguen	agen vist

Abracat de gramatica aranesa

3au conjugason: veir	
SUBJONTIU IMPERFÈT	SUBJONTIU PLUS-QUE-PERFÈCTE
veiguessa	auessa vist
veiguesses	auesses vist
veiguesse	auesse vist
veiguéssem	auéssem vist
veiguéssetz	auéssetz vist
veiguessen	auessen vist
IMPERATIU	INFINITIU
veigues	veir
veigam	PARTICIPI PRESENT
veigatz	vedent
	PARTICIPI PASSAT
	vist
	GERUNDI
	en tot veir
	vedent
	en veir

Joan Francés Blanc

Abracat de gramatica aranesa

Primièra edicion: 2016

